

Indexy spotřebitelských cen - inflace - červen 2023

13.7.2023 - Jiří Mrázek, Pavla Šedivá | Český statistický úřad

Spotřebitelské ceny meziměsíčně vzrostly o 0,3 %. Tento vývoj byl ovlivněn zejména vyššími cenami v oddíle rekreace a kultura.

Meziročně vzrostly spotřebitelské ceny v červnu o 9,7 %, což bylo o 1,4 procentního bodu méně než v květnu.

Meziměsíční srovnání

Meziměsíčně vzrostly spotřebitelské ceny v červnu o 0,3 %. V oddíle rekreace a kultura byly vyšší především sezónní ceny dovolených s komplexními službami o 8,7 %. V oddíle bydlení vzrostly zejména ceny elektřiny o 0,5 %. Zvýšení cen v oddíle alkoholické nápoje, tabák bylo ovlivněno rostoucími cenami vína o 2,6 % a piva o 1,5 %. V oddíle stravování a ubytování byly vyšší ceny stravovacích služeb o 0,6 % a ubytovacích služeb o 2,2 %. Na snižování celkové cenové hladiny působily v červnu především ceny v oddíle bytové vybavení, zařízení domácnosti, kde meziměsíčně klesly ceny zboží a služeb pro běžnou údržbu domácnosti o 1,4 %. Ceny potravin a nealkoholických nápojů se jako celek ve srovnání s květnem nezměnily, ale některé druhy potravin zaznamenaly výrazné cenové pohyby. To se týkalo zejména cen zeleniny, které vzrostly o 5,1 %, z čehož ceny brambor byly vyšší o 22,1 % (částečně vlivem přechodu nabídky trhu z pozdních na rané brambory). Naopak ceny vepřového masa oproti květnu klesly o 3,9 %, sýrů a tvarohů o 1,6 %, ovoce o 1,4 %, vajec o 3,7 %, mouky o 9,0 % a drůbeže o 1,1 %.

Ceny zboží úhrnem vzrostly o 0,1 % a ceny služeb o 0,8 %.

Meziroční srovnání

„V červnu spotřebitelské ceny meziročně vzrostly o 9,7 % a již popáté zmírnily svůj růst. Nižší růst cen byl naposledy zaznamenán v prosinci 2021, a to ve výši 6,6 %. Zpomalení růstu cen bylo ovlivněno zejména vývojem v oddíle potravin a nealkoholické nápoje a v oddíle bydlení,” uvedl Jaroslav Sixta, místopředseda Českého statistického úřadu.

Meziročně vzrostly spotřebitelské ceny v červnu o 9,7 %, což bylo o 1,4 procentního bodu méně než v květnu. Toto zpomalení¹⁾ meziročního cenového růstu bylo ovlivněno zejména cenami v oddíle potravin a nealkoholické nápoje a v oddíle bydlení. V oddíle potravin a nealkoholické nápoje zmírnily svůj růst zejména ceny masa na 4,7 % (v květnu 8,7 %) a ceny sýrů a tvarohů na 10,0 % (v květnu 16,1 %). Ceny olejů a tuků přešly z květnového růstu o 2,0 % v pokles o 4,3 % v červnu. V oddíle bydlení v červnu zpomalily svůj meziroční růst ceny výrobků a služeb pro běžnou údržbu bytu na 10,0 % (v květnu 12,4 %), zemního plynu na 39,8 % (v květnu 47,6 %) a tuhých paliv na 35,2 % (v květnu 39,4 %).

Na meziroční růst cenové hladiny měly v červnu opět největší vliv ceny v oddíle bydlení, kde vzrostly ceny nájemného z bytu²⁾ o 6,9 %, vodného o 16,3 %, stočného o 26,9 %, elektřiny o 24,6 % a tepla a teplé vody o 40,7 %. Další v pořadí vlivu byly ceny v oddíle potravin a nealkoholické nápoje, kde se zvýšily ceny vajec o 28,8 %, margarínu a ostatních rostlinných tuků o 17,1 %, ovoce o 15,2 %, zeleniny o 28,2 % (z čehož ceny brambor byly vyšší o 37,0 %) a cukru o 50,3 %. V oddíle rekreace a kultura vzrostly ceny dovolených s komplexními službami o 14,4 %. V oddíle stravování a ubytování

se zvýšily ceny stravovacích služeb o 13,8 % a ceny ubytovacích služeb o 13,5 %. Na meziroční snižování cenové hladiny působily v červnu, již čtvrtý měsíc v řadě, ceny v oddíle doprava zejména vlivem cen pohonných hmot a olejů, které byly meziročně nižší o 25,0 %.

Náklady vlastnického bydlení (imputované nájemné) se zvýšily o 1,5 % (v květnu o 3,1 %). Úhrnný index spotřebitelských cen bez započtení nákladů vlastnického bydlení byl 110,8 %. (Více informací: Metodická poznámka.)

Ceny zboží úhrnem vzrostly o 10,7 % a ceny služeb o 7,9 %.

Míra inflace vyjádřená přírůstkem průměrného indexu spotřebitelských cen za posledních 12 měsíců proti průměru předchozích 12 měsíců byla v červnu 15,1 % (v květnu 15,8 %).

Hladina bazického indexu spotřebitelských cen k základnímu období průměr roku 2015 byla v červnu 148,1 % (v květnu 147,6 %).

Harmonizovaný index spotřebitelských cen (HICP)³⁾

Podle předběžných výpočtů vzrostl v červnu HICP v Česku meziměsíčně o 0,3 % a meziročně o 11,2 % (v květnu o 12,5 %). Podle bleskových odhadů Eurostatu byla meziroční změna HICP v červnu 2023 za Eurozónu 5,5 % (v květnu 6,1 %), v Německu 6,8 %. Nejvyšší byla v červnu na Slovensku (11,3 %). Podle předběžných údajů Eurostatu byla meziroční změna HICP 27 členských zemí EU v květnu 7,1 %, což bylo o 1,0 procentního bodu méně než v dubnu. Nejvíce ceny v květnu meziročně vzrostly v Maďarsku (o 21,9 %) a nejméně v Lucembursku (o 2,0 %).

(Více informací na internetových stránkách Eurostatu: HICP.)

¹⁾**Zrychlení/zpomalení** růstu meziročního cenového indexu je rozdíl mezi aktuálním a předchozím meziročním indexem. Je proto závislé na změně aktuálního meziměsíčního indexu a zároveň na změně základny – meziměsíčního indexu (růstu/poklesu) ve stejném měsíci loňského roku.

²⁾ Nájemné z bytu zahrnuje jak nově uzavřené smlouvy, tak i stávající.

³⁾ HICP neobsahuje imputované nájemné.

Metoda získání dat: Přímé terénní zjišťování cen, centrální zjišťování cen a výkaznictví

Termín ukončení sběru dat: 20. kalendářní den příslušného měsíce/termín ukončení zpracování: 3. kalendářní den následujícího měsíce

Navazující publikace: 012018-23 Indexy spotřebitelských cen – základní členění (měsíční periodičita) a 012019-23 Indexy spotřebitelských cen – podrobné členění (roční periodičita)

Dokumenty na internetu: <https://www.czso.cz/csu/czso/inflace-spotrebitelske-ceny>

Termín zveřejnění další RI: 10. 8. 2023

Související analýza: Vývoj indexů spotřebitelských cen - 2. čtvrtletí 2023

Zveřejněno dne: 13.07.2023

Data jsou platná ke dni zveřejnění publikace.

<https://www.czso.cz/csu/czso/cri/indexy-spotrebitelskych-cen-inflace-cerven-2023>